

KRALJEVINA SRBA, HRVATA I SLOVENACA

UPRAVA ZA ZAŠТИTU

INDUSTRISKE SVOJINE

KLASA 12 (4)

IZDAN 1. FEBRUARA 1929.

PATENTNI SPIS BR. 5457.

Ing. Karl Komers, Prag i Ing. Karl Cuker, Tavíkovice, Čehoslovačka.

Difuzioni postupak i aparatura za njegovo provadjanje.

Prijava od 8 jula 1927.

Važi od 1. decembra 1927.

Traženo pravo prvenstva od 10. jula 1926. (Čehoslovačka).

Pronalazak odnosi se na difuzioni postupak i jednu aparaturu za njegovo provadjanje, a ima za cilj, da odgovarajućim pripremanjem materije povisuje difuzionu brzinu kristaloida i sprečava izlaženje koloida.

Prema pronalasku oslabadaju se za difuziju sposobne materije t. j. materije sa ne-poškodjenim ćelijskim membranama, kao rezanci repe, sladorne trske, drveta, drvene kore i sl. najprije mehaničkim putem, na njihovoj površini lepećih sokova. Pri tome se ima brižljivo na to paziti, da se ne poškode za difuziju bezuslovno potrebno ćelijske membrane. Odstranjenje na površini lepećih sokova može se izvršiti odsisavanjem, presovanjem ili obradnjivanjem u aparatima sa odeljenim fazama, svih vrsta.

Ispresovanje, koje se u danom slučaju preduzme prema pronalasku, nema ništa zajedničkog sa uobičajenim ispresovanjem ovakovih materija u cilju dobijanja sokova, koji se u njima nalaze. Prema pronalasku provadja se sasma slabo ispresovanje sokova, koji se nalaze na površini, u suprotnosti sa inače preduzimanim energetičnim presovanjem, koje mora imati za posledicu poškodjenje ćelijskih membrana.

Konglomerati, koji su na svojoj površini oslobođeni sokova, podvrgnu se uticaju jedne gasne struje, koja jedan deo unutarne vlage konglomeratskih ćelija odvodi sa sobom i na taj način koncentriira njihovu sadržinu. Povišenjem koncentracije sokova u unutrašnjosti konglomerata povisuje se osmotečni pritisak, a time se ubrzava difu-

zioni postupak. Kao gasovi mogu se u tu svrhu (celishodno predgrejani) upotrebiti vazduh, dimni plinovi ili sl.

Sokovima, koji se nalaze u ćelijama oduzima se samo toliko vlage, da se time ne poškode stene ćelija. U ovome se u principu razlikuje ovaj deo postupka, od često preduzimanog predhodnog sušenja materija, kod procesa izluživanja. (Auslangungsprozesse). Kod poznatih postupaka prelazi za vreme procesa izluživanja cela sadržina ćelija i isušenih konglometata usled poškodenja ćelijski membrama u izlučevine, dok se prema pronalasku usled ne poškodjenih stena ćelija, zadržaju praktično svi koloidi u ćelijama, a samo kristaloidi ostavljaju ćelije.

Za vreme ili iza koncentracije sokova u unutrašnjosti ćelija oksidiraju se konglomerati celishodno pomoću gasne struje, koja oduzima vlagu, što dejstvuje na pretvaranje leukobaza u koagulaciju stanovitih koloida. Koloidi dobijaju usled svoje koagulacije sniženu difuzionu brzinu.

Već prema postojećim radnim uslovima može se mehanično odstranjivanje sokova, koji lepe na površini, provesti pred napred opisanim postupanjem sa gasovima ili, jedan put pred prvim difuserom, ili se može ponoviti izmedju pojedinačnih elemenata difuserske baterije.

U pogonu provodi se postupak tako, da se konglomerati, koji su prije ulaze u difuser bili oslobođeni sokova, koji lepe na površini, u aparatima sa odeljenim fazama (centrifuge, ručne prese ili sl.) provode kroz

jedan sud, u kojem usledi postupanje sa gasovima.

Potpuno izluženje rezanaca od repe, traje prema gore opisanom postupku ca. 25 minuta, u danom slučaju još manje dok ostali difuzionj procesi zauzimaju vreme od približno 2 sata.

Prosečna čistoća izlučevina ne običaje ni kod hrotare repe biti niža od 91,5%.

Patentni zahtevi.

1. Difuzioni postupak, naznačen time, što se maferija pred uvodjenjem u difuzer obrađuje izbegavajući poškodjenje čelijskih mem-

brana u aparatima sa podeljenim fazama radi odstranjenja sokova, koji se nalaze na površini materijala, a iza toga se podvrgava uticaju jedne oksidirajuće gasne struje, koja celishodno, istovremeno izvlači i vlagu.

2. Aparatura za provodjenje postupka prema zahtevu 1 naznačena time, da je pred difuzerom ili izmedju stanovitih elemenata difuzerske baterije, smeštena jedna mašina sa odeljenim fazama (centrifuga, ručna presa ili sl.), koja ne poskodjuje čelijske membrane i jedan sud, u kojem se vrši obradjivanje materije u gasnoj struji.